

Voorstel aan de gemeenteraad

Vaststellen Afvalstoffenverordening gemeente Utrecht

Beleidsveld	Circulaire economie
Organisatieonderdeel	Stadsbedrijven
Opsteller	Anneke Buijze
Kenmerk	12319992
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Ja
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Afvalstoffenverordening Utrecht 2010 in te trekken en de Afvalstoffenverordening Gemeente Utrecht vast te stellen, waarbij:
 - a. Verwijzingen in de verordening zijn aangepast als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024;
 - b. Geformaliseerd wordt dat 'nascheiding' de methode voor het scheiden van plastic, blik en pak (pbp) is;
 - c. Geformaliseerd wordt dat in het belang van doelmatig afvalstoffenbeheer groente-, fruit- en etensresten + tuinafval (gfe+t) niet gescheiden wordt ingezameld als er geen passend inzamelmiddel beschikbaar is;
 - d. Voldaan wordt aan de Wet Dieren, door de inzameling van kadavers van gezelschapsdieren te regelen;
 - e. De definitie van het huis-aan-huisblad wordt aangepast, door eraan toe te voegen dat de inhoud van een huis-aan-huisblad voor ten minste voor 30% uit informatie over en nieuws uit het eigen verspreidingsgebied moet bestaan;
 - f. Het opt-insysteem wordt aangepast door de definitie 'Reclamedrukwerk of samples die gratis huis-aan-huis worden verspreid' aan te vullen met 'zonder vermelding van zowel naam, adres of postbus en woonplaats van de ontvanger'.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Met het vaststellen van de voorliggende afvalstoffenverordening voldoet de gemeente aan de verplichtingen voor het afvalbeleid die voortvloeien uit de recente wijzigingen van de [Omgevingswet](#), de [wet Dieren](#) en [besluit Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstoffen \(GIHA\)](#). De afvalstoffenverordening biedt de mogelijkheid om in het kader van doelmatig afvalstoffenbeheer Plastic, Blik en Pak (pbp) en Groente-, fruit- en etensresten en tuinafval (gfe+t) niet gescheiden in te zamelen en er worden aangescherpte regels gesteld ten aanzien van huis-aan-huis-bladen. De voorliggende Afvalstoffenverordening volgt de [modelverordening van de VNG](#).

Context

Aanleiding

De volgende veranderingen in wet- en regelgeving vragen aanpassing van onze afvalstoffenverordening:

- De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024;
- De verplichting tot het gescheiden inzamelen gfe+t door een wijziging van het Besluit Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstoffen (GIHA) per 1 januari 2024;
- De verplichting vanuit de Wet Dieren ten aanzien van aangeven, ophalen, overdragen en afvoeren van kadavers van gezelschapsdieren per 1 januari 2019

Daarnaast geeft aangenomen motie [M309 Een reclamefolder is geen huis-aan-huisblad](#) aanleiding om wijzigingen door te voeren in het opt-in systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk, waarbij de definitie van het huis-aan-huisblad wordt aangepast, door eraan toe te voegen dat de inhoud van een huis-aan-huisblad voor ten minste voor 30% uit informatie over en nieuws uit het eigen verspreidingsgebied moet bestaan.

Reclamedrukwerk wordt nu vaak verzonden met een adressering 'aan de bewoners van' gevolgd met het adres. Om ook deze vorm van verspreiding van reclamedrukwerk te ontmoedigen, wordt de definitie 'Reclamedrukwerk' aangescherpt. De huidige definitie 'Reclamedrukwerk of samples die gratis huis-aan-huis worden verspreid' wordt aangevuld met 'zonder vermelding van zowel naam, adres of postbus en woonplaats van de ontvanger'.

Tenslotte heeft de VNG in 2021 een nieuwe modelverordening gepubliceerd. De nu voorliggende Afvalstoffenverordening is volgens dit model opgesteld.

Collegebesluiten concept nadere regels en aanwijzingsbesluit

De wijze waarop uitvoering aan de afvalstoffenverordening wordt gegeven is aan het college. De verordening biedt het college de mogelijkheid om nadere regels en aanwijzingsbesluiten te vast te stellen. Deze nadere regels en aanwijzingsbesluit zijn in concept door het college besloten en ter informatie aan dit raadsbesluit toegevoegd. Deze nadere regels en aanwijsbesluit zijn gebaseerd op de bestaande regels en aanwijzingen en aangepast aan de voorgestelde wijzigingen in de Afvalstoffenverordening.

Concept Nadere regel Afvalstoffenverordening Utrecht

De concept Nadere regel Afvalstoffenverordening Utrecht bevat regels over:

- De bestanddelen van afvalstoffen die afzonderlijk worden ingezameld. Deze bestanddelen sluiten aan bij landelijke geaccepteerde wel/niet lijsten.
- De methode voor het scheiden van pbp. In het kader van doelmatig afvalstoffenbeheer maken we gebruik van artikel 7, derde lid uit de afvalstoffenverordening. In de nadere regel leggen we vast dat we pbp scheiden door middel van nascheiding van het restafval. Dit is een formalisering van het eerder genomen raadsbesluit over de [grondstoffennota 2020](#).
- De verplichting tot het scheiden van het gfe+t. In het kader van doelmatig afvalstoffenbeheer maken we gebruik van artikel 7, derde lid uit de afvalstoffenverordening. In de nadere regel leggen we vast dat we niet bij alle huishoudens gfe+t gescheiden inzamelen als daar geen geschikt inzamelmiddel voor is.
- De prioritering van inzamelmiddelen. Dit houdt een verduidelijking in van de voorkeursvolgorde waarin we inzamelmiddelen aanbieden aan de huishoudens;

- De aanbiedtijden voor afvalstoffen die aan huis worden opgehaald. In de maanden juni tot en met augustus passen we deze aan. In deze maanden dient het afval uiterlijk om 7:00 uur te worden aangeboden. Zo kunnen onze inzamelaars op extreem warme dagen eerder met hun inzameling beginnen;
- Het aanbieden, overdragen of achterlaten van bedrijfsafvalstoffen, waarvoor een prioritering van inzamelmiddelen geldt.

Concept Aanwijzingsbesluit Afvalstoffenverordening Utrecht

In het concept Aanwijzingsbesluit Afvalstoffenverordening Utrecht worden de ondernemers aangewezen die belast zijn met de inzameling van kadavers van gezelschapsdieren. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan artikel 21 van de afvalstoffenverordening.

Concept Nadere regel Afvalscheidingsstations

In de concept Nadere regel Afvalscheidingsstations worden regels vastgelegd over het aanbieden van afvalstromen op de afvalscheidingsstations en het toezicht hierop. Hiermee wordt invulling gegeven aan artikel 5 van de afvalstoffenverordening.

Juridische context

Volgens de Wet Milieubeheer Artikel 10.23 stelt de gemeenteraad in het belang van de bescherming van het milieu een afvalstoffenverordening vast.

Op grond van artikel 156 Gemeentewet kan de raad in een verordening regelgevende bevoegdheden delegeren aan het college. De Afvalstoffenverordening geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid tot het stellen van nadere regels over de wijze van inzamelen, aanbieden van afval en het aanwijzen van inzamelaars.

Beslistermijn

Om niet te veel af te wijken van de datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de verplichting tot gescheiden inzameling van gfe+t, volgens de GIHA, is het wenselijk de Afvalstoffenverordening zo spoedig mogelijk vast te stellen.

Gemeentelijke financiële situatie

Eventuele bezuinigingen hebben geen invloed hebben op de uitkomst van besluitvorming (voorliggend besluit heeft geen financiële effecten, beleid en doelstellingen blijven overeind).

Beoogd effect

Met de nieuwe Afvalstoffenverordening sluiten de regels aan bij uitvoering, voldoen we aan wettelijke verplichtingen en voorkomen we het verspreiden we meer ongewenst drukwerk waarmee we afval verminderen.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

- De huidige [Afvalstoffenverordening](#) is in 2010 door de gemeenteraad vastgesteld. De laatste wijziging van de verordening vond plaats op 18 juli 2019, waarbij de invoering Opt-in systeem in de verordening is verwerkt.
- De motie [M309 Een reclamefolder is geen huis-aan-huisblad](#) roept op de definitie van een huis-aan-huis blad aan te passen.
- Bij het vaststellen van de [Grondstoffennota in 2020](#) is besloten pbp in te zamelen gelijk met het restafval en het via 'nascheiding' terug te winnen. Dit is in 2021 en 2022 ingevoerd.
- In de Grondstoffennota hebben we ook besloten een nieuw inzamelsysteem voor gfe+t te ontwikkelen. [In de raadsbrief van 2 april 2024](#) hebben we hier een update over gestuurd.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Besispunt	
1	De Afvalstoffenverordening Utrecht 2010 in te trekken en de Afvalstoffenverordening Gemeente Utrecht vast te stellen, waarbij: a. Verwijzingen in de verordening zijn aangepast als gevolg van de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024;

	b. Geformaliseerd wordt dat ‘nascheiding’ de methode voor het scheiden van plastic, blik en pak (pbp) is; c. Geformaliseerd wordt dat in het belang van doelmatig afvalstoffenbeheer groente-, fruit- en etensresten + tuinafval (gfe+t) niet gescheiden wordt ingezameld als er geen passend inzamelmiddel beschikbaar is; d. Voldaan wordt aan de Wet Dieren, door de inzameling van kadavers van gezelschapsdieren te regelen; e. De definitie van het huis-aan-huisblad wordt aangepast, door eraan toe te voegen dat de inhoud van een huis-aan-huisblad voor ten minste voor 30% uit informatie over en nieuws uit het eigen verspreidingsgebied moet bestaan; f. Het opt-insysteem wordt aangepast door de definitie ‘Reclamedrukwerk of samples die gratis huis-aan-huis worden verspreid’ aan te vullen met ‘zonder vermelding van zowel naam, adres of postbus en woonplaats van de ontvanger’.
Argumenten	
1.1	De Afvalstoffenverordening gemeente Utrecht sluit aan bij de Omgevingswet Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In de Afvalstoffenverordening wordt naar de Omgevingswet verwezen.
1.2	<u>Vaststelling van ‘nascheiding’ als scheidingsmethode voor pbp is een formalisering van een eerder raadsbesluit.</u> Het Besluit Gescheiden Inzameling Huishoudelijke Afvalstoffen, hierna Besluit GIHA, bepaalt welke bestanddelen van huishoudelijk afval gescheiden moeten worden ingezameld. Hieronder vallen metaal en kunststoffen, waar Plastic en Blik onderdeel van zijn. In het kader van doelmatig afvalstoffenbeheer kan van het GIHA afgeweken worden. In de concept Nadere regels besluit het college om af te zien van gescheiden inzameling van metaal of kunststoffen en dit via nascheiding te scheiden van het restafval. Daarmee wordt van het GIHA afgeweken in het kader van doelmatig afvalstoffenbeheer. Bij het vaststellen van de Grondstoffennota 2020 is besloten het pbp gezamenlijk met het restafval in te zamelen en nascheiding als scheidingsmethode in te voeren. In 2021 en 2022 is het inzamelsysteem hierop aangepast. Kliko's zijn ingenomen en ondergrondse containers aangepast. Met de aanpassing van de inzamelmethode in de Afvalstoffenverordening is dit volledig geformaliseerd.
1.3	<u>De uitzondering voor de verplichting om gfe+t gescheiden in te zamelen is doelmatig en noodzakelijk om aan wettelijke verplichtingen te voldoen.</u> Per 1 januari 2024 is in het Besluit GIHA opgenomen dat gfe+t gescheiden ingezameld moet worden bij alle huishoudens. Hier kunnen wij op korte termijn nog niet aan voldoen. Afzien van scheiding van gfe+t is mogelijk in het belang van doelmatig afvalbeheer. Zoals in de Grondstoffennota en de raadsbrief van 2 april 2024 is uitgelegd, kunnen we met bestaande inzamelsystemen niet bij alle huishoudens inzamelen. Voorlopig maken we gebruik van deze uitzondering totdat we bij alle huishoudens gescheiden kunnen inzamelen. Met het vaststellen van de concept Nadere regels Afvalstoffenverordening formaliseren we deze uitzondering. Hiermee voldoen we aan onze wettelijke verplichtingen. De gemeente heeft de ambitie om in de gehele stad gescheiden inzameling van gfe+t mogelijk te maken. De uitzondering kan komen te vervallen wanneer het mogelijk is alle huishoudens gescheiden inzameling van gfe+t aan te bieden.
1.4	Er wordt voldaan aan de Wet dieren. Volgens de Wet dieren, artikel 3.5, zijn gemeenten verplicht om bij verordening het aangeven, ophalen, overdragen van kadavers van gezelschapsdieren te regelen. De Afvalstoffenverordening is hier een logische plek voor en geeft uitvoering aan deze verplichting.

1.5	<u>We passen de definitie van huis-aan-huis blad aan, waardoor reclamebladen vermomd als huis-aan-huisbladen niet meer bezorgd mogen worden.</u> In de Afvalstoffenverordening verwerken we de wens van de raad om de definitie van 'huis-aan-huis blad' aan te passen volgens motie M309 Een reclamefolder is geen huis-aan-huisblad. In de definitie van 'huis-aan-huisblad' is een norm gehanteerd van tenminste 30% aan inhoudelijk buurtgericht nieuws. Hiermee wordt afgeweken van de 10% norm aan inhoudelijke content die landelijk door de Stichting Reclamecode gehanteerd wordt. Met het verhogen van het percentage inhoudelijke content wordt een duidelijker onderscheid gemaakt tussen een redactioneel huis-aan-huisblad en een advertentieblad dat voornamelijk bestaat uit reclamemateriaal. Op deze manier voorkomen we het verspreiden van ongewenst reclamemateriaal, wat bijdraagt aan het voorkomen van papier als afvalstroom. In andere gemeenten, zoals Rotterdam, wordt deze definitie ook gehanteerd. In de Gemeente Utrecht wordt nog één huis-aan-huis blad bezorgd, het VARnws. Voor hen is het werkbaar om te voldoen aan de hoeveelheid inhoudelijk buurtgericht nieuws van 30%.
1.6	We voorkomen het bezorgen van direct-mail. Direct-mail is een vorm van marketing waarbij reclame als post bezorgd wordt door de post te adresseren 'aan de bewoners van' een adres. We passen de definitie van 'reclamedrukwerk' aan. We beschouwen reclamedrukwerk als drukwerk dat wordt verzonden zonder vermelding van naam, adres of postbus en woonplaats van de ontvanger. Hiermee voorkomen we dat er alsnog ongewild reclamedrukwerk wordt bezorgd bij de huishoudens.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Het vastleggen van een uitzondering op de verplichting om gfe+t gescheiden in te zamelen, strookt ogenschijnlijk niet met de ambities van de gemeente.</u> Het beeld kan ontstaan dat we gfe+t niet meer gescheiden gaan inzamelen. Dat beeld is onjuist. We blijven gfe+t inzamelen via de kliko's en citybins. Echter, hiermee zamelen we nog niet bij alle huishoudens in. Omdat we nog niet voor alle huishoudens een geschikt inzamelmiddel kunnen aanbieden, passen we de uitzondering voor het scheiden van gfe+t toe. Ondertussen breiden we ons inzamelsysteem voor het inzamelen van gfe+t uit, waardoor op termijn de citybins vervangen worden. Zodra er een passend inzamelmiddel is voor gfe+t voor alle huishoudens, kan deze uitzondering geschrapt worden.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolg

Na bekendmaking op overheid.nl kan het college de Nadere regel afvalstoffenverordening vaststellen en kunnen de daarop gebaseerde nadere regel en aanwijzingsbesluit worden genomen. Per die datum treden dan de verordening, nadere regels en aanwijzingsbesluit gelijktijdig in werking.

Participatie

Er heeft afstemming plaatsgevonden met VAR nieuws over de hanteren eis voor het percentage redactionele content in het huis-aan-huis bladen.

Communicatie

Na vaststelling door de raad, wordt de verordening gepubliceerd op overheid.nl.

Referendabel

De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is van toepassing.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Afvalstoffenverordening gemeente Utrecht

Bijlagen informatief

- Toelichting bij de Afvalstoffenverordening gemeente Utrecht
- Concept Nadere regel Afvalstoffenverordening gemeente Utrecht (met bijlage)
- Concept Aanwijzingsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Utrecht
- Concept Nadere regel Afvalscheidingsstations gemeente Utrecht